No. 46. 1843.

VLISSINGSCHE COURANT

Maandag 17 April.

BUITEN GEWOON TE ZEGELEN

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2.50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elke regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

April 1843.

Waarde Vriend!

Gij wilt meer inlichting, zegt gij. Het is U nog niet duidelijk, dat wanneer de lasten op de eerste levensbehoeften verminderd werden, en het dagelijksch onderhoud voor allen daardoor goedkooper werd, in het bijzonder de talrijke arbeidende klasse hierbij zou winnen. Gij wilt mij vooral niet toestemmen, dat daardoor noodzakelijk meer arbeid in het land ontstaan zou; of zelfs al ontstond die meerdere arbeid, zegt gij, dan zou de werkman daardoor individueel, niet meer verdienen.

Om mijn antwoord zoo duidelijk mogelijk te maken, zal ik met cijfers te werk gaan. Ik neem dan aan, dat op de onvermijdelijke behoeften des levens eene vermindering van lasten plaats vond van 5 millioen gulden. Ik wijs daarvan toe 1/5 of één millioen aan die klasse van burgers, welke reeds alles heeft en geniet, wat zij redelijker wijze genieten kan en wil, en die jaarlijks, wat zij na de bekostiging van dat genot overhoudt, oplegt ter vergrooting van haar kapitaal.

De overige 4/5 of 4 millioen wijs ik toe aan die klassen, welke gaarne *meer* zouden, en redelijker wijze zouden mogen genieten, indien zij konden; die daarom datgene wat de fiscus minder van hen afvorderde, grootendeels voor dat meerder genot besteden zouden.

Op het oogenblik, waarin ik u schrijf, komen die 4 millioen niet in omloop, maar hoopen zich hier en daar op, en helaas! veelal daar, waar er de minste wezenlijke behoefte aan bestaat. In het door mij vooronderstelde geval, zouden zij in omloop komen.

De burger verfraaide of onderhield beter zijne woning; kocht een noodig of verlangd stuk huisraad te meer aan; vernieuwde wat spoediger zijne garderobe; veroorloofde zich eene uitspanning te meer; besteedde iets meer aan de opvoeding zijner kinderen; gedoogde eenen schotel te meer op zijnen disch; leefde beter en aangenamer; en, om het met weinig woorden te zeggen, hij werd een grooter verbruiker dan bij tot dusver was of zijn kon.

De minder vermogenden, bij wien evenredig de meeste ontlasting ondervonden werd, omdat op alles wat *zy* gewoon waren te genieten verligting zou ontstaan zijn, *zy* besteedden, (altans verreweg de meesten.) datgene wat de fiscus hun had laten behouden, tot betere voeding, kleeding, huisvesting van henzelven en van de betrekkingen, voor welke zij zich met de zorg belast vonden, en dit alles vorderde dan meerderen arbeid, meerdere productie in het land.

Neem nu ook den landman. Wat hij bevindt over te houden, hetzij ten gevolge van gezegende marktprijzen, hetzij door de goedertierenheid van den *fiscus*, dat overschietende bezigt hij gaarne tot verbetering van zijn land, tot uitdieping der slooten die het omgeven, tot opknapping van schuur of woning, tot verrijking van moes- of bloemhof; al hetwelk zijne bouwing het aanzien geeft van orde, van zindelijkheid, van sierlijkheid, van welgesteldheid, van landhuishoudkundige bekwaamheid, ijver en lust. Dit is *zyne* eerzucht, *zyn* genoegen, *zyn* geluk. Schiet er niets over, bij doet dat alles niet; maar laat slechts het hoog noodige werk verrigten, om zich zoo goed mogelijk van eenen voordeeligen oogst te verzekeren. Van het fijner genot, van hetgeen men landelijke weelde zou kunnen noemen, moet hij dan afzien.

Twijfel er na dit alles niet aan, dat er eene groote massa arbeids meer in het land ontstaan zou, werden slechts de 4 millioen, waarvan ik boven sprak, niet door den fiscus afgenomen van die ingezetenen, die nog zoovele onbevredigde behoeften hebben en die er nog zoo verre van verwijderd zijn, aan overleggen te kunnen denken.

Doch gij vraagt mij, wie zal de 5 millioenen dragen, die gij van de middelen op de eerste levensbehoeften wilt afsnijden?

Voor *de helft* slechts wilde ik ze vinden bij die klasse, welke jaarlijks al genieten kan wat zij in redelijkheid wil, en daarom haar kapitaal vergroot, en *die* helft zou ik haar dan nog langs eenen anderen weg doen terug vinden.

Gij hebt boven gezien, dat ik haar reeds voor 1 millioen aandeel gaf in de vermindering der lasten zelve. Want zij genoten die niet alleen voor zichzelven, maar ook voor hunne bedienden en door hen onderhouden wordende personen, welk getal nog al wat beteekent; zoodat ik niet geloof, mijne rekening te ruim te nemen.

De verdere 1½ millioen zou ik hun te goed doen, door de vermeerdering van de waarde hunner kapitalen, wanneer alles in het land zulk een ander aanzien verkreeg; wanneer er zooveel meer moest geproduceerd worden, en daardoor zooveel meer vraag naar, en behoefte aan kapitalen ontstond, dan vroeger, waardoor de rente verhoogen moest; voorts door hen zooveel minder te laten betalen voor het onderhoud der armen, waarvan velen nu aan het werk konden, en zooveel minder uit te geven voor de prijzen dier artikelen, waarmede zij die arm *bleven* moeten worden in het leven gehouden. Schoot er daarna nog te kort, dan zou ik meenen, dat zij dit vinden zouden door het goedkooper kunnen verrigt worden van eenige soorten van arbeid, daar het arbeidsloon wel niet *algemeen* dadelijk zou verminderen, omdat het op het oogenblik in den regel nog veel *te laag* is, maar welke vermindering toch bij al die soorten van arbeid, *welk op dit oogenblik reeds toereikend betaald worden*, zou kunnen plaats vinden. De meervermogenden zouden dus, in effecte, geen verlies ondergaan en niet minder behoeven te verteren en te laten werken, dan vroeger.

Ik moet nu nog 2½ millioen vinden, en ik zou die meenen aan den fiscus te kunnen bezorgen:

Vooreerst, door denzelven een groot aantal contribuabelen meer te verschaffen. Wanneer vroeger 100,000 schatpligtigen jaarlijks door elkander ieder *f* 10 aan belasting op het gemaal betaalden, die nu op *f* 5 gebragt waren, zou er een half millioen verlies zijn. Maar wanneer ik aan 100,000 anderen werk en verdiensten verschafte en deze aan het brood-eten hielp, ware het verlies gedekt; en zoo met alle andere artikelen. Uit het door de eerste 100,000 schatpligtigen gewonnen half millioen zou ook nog wel een vermeerderd verbruik van het artikel ontstaan, en dit stijfde dan al weder de schatkist des te meer.

Ten tweede, door het veel minder gepleegd worden van fraude, wanneer er zooveel minder aan te verdienen viel, en het daardoor kunnen verminderd worden der kosten van toezigt.

Ten derde. Door mindere gevangenen te moeten verplegen en mindere kosten te behoeven ter voorkoming van misdrijven. (1) De arbeid, de nutte bezigheid en verdiensten vormden dan een deugdelijk korps *maréchaussée.*

Ten vierde, door jaarlijks minder subsidie noodig te hebben voor de Maatschappij van Weldadigheid, die minder bedelaars zou zien aankomen, en diegenen welke er kwamen goedkooper zou kunnen onderhouden.

Ten vyfde, door, ten gevolge van het goedkooper geworden levensonderhoud, zonder onbillijk te zijn, vele ambten wat matiger te kunnen bezoldigen; misschien zelfs kon zich dit eerlang uitstrekken tot de krijgsmagt, waar eene kleine bezuiniging, op het individu, op de massa nog al spoedig wat beloopt.

Ten zesde, door de openbare werken goedkooper te kunnen aanbesteden; bij het goedkooper zijn van het levensonderhoud voor het benoodigde niet zelden uit vreemde landen komend werkvolk.

Zoudt gij niet gelooven, mijn vriend! dat dit alles te zamen getrokken den fiscus zijne verlorene 2½ millioen zou terug bezorgen? Ik geloof het wel degelijk. En ontbrak er nog wat aan, ook de middelklasse kon nog iets dragen, want zij was nu niet alleen verligt ten aanzien van de kosten van het levensonderhoud, maar ook ten aanzien van dat der plaatselijke armen, die of werk en verdiensten zouden hebben, of goedkooper konden worden verpleegd. De hoogere klasse zou 2½ millioen meer betalen, hoewel zij die terugvond; de middelklasse kon ook iets meer betalen, hetgeen zij evenzeer zou terugvinden, gelijk ik zoo even heb aangetoond.

En zoo verloor dan ook de *fiscus* niet.

Wat nu waar is van mijne berekening van 5 millioen, zou het ook zijn van 10 millioen, en de uitwerkselen zouden dan nog oneindig gunstiger wezen. *Dan* zou ik durven gaan denken aan de vermindering der arbeidsloonen in 't algemeen en aan de nededinging onzer nijverheidstakken met het buitenland. Wijs eenen kundigen industrieel een land aan, waar bij ten gevolge van de goedkoopheid der dagloonen met voordeel zijne industrie kan uitoefenen en hij zal spoedig dat land tot zijnen zetel kiezen. Men zal daar dan weldra even goed produceren als elders.

Trachtte het buitenland onze dan mededingende producten van zijne markten uit te sluiten door verbods- of hooge inkomende regten, het zou zich in gevaar stellen voor den sluikhandel onzer industrieridders in dit vak. Wij voor ons behoefden slechts matige regten. Onze verlaagde dagloonen, gevolg van de gewigtige toegestane ontheffingen, zouden ons waarborgen, dat altans voor de binnenlandsche consumtie en die onzer Overzeesche Bezittingen, voortdurend eene gewigtige massa meerdere arbeid in het land zou voorhanden zijn, dan voor het tegenwoordige het geval is.

Maar, zegt gij, die lagere dagloonen zouden geen stand houden. Door de vermeerdering van het werk zou er groote vraag naar arbeiders zijn, en de arbeid zou ten gevolge daarvan duurder moeten betaald worden. Dan werd het weer duurder in het land, en onderscheidene der beschrevene voordeelen zouden ophouden te bestaan.

Ik antwoord, dat het vooreerst nog al wat zou duren, eer het werk zoo zeer ware toegenomen, dat wij gebrek aan arbeiders hadden en de aanwezigen onevenredig werkloon konden vorderen; doch aangenomen dit oogenblik ware gekomen, de dagloonen, hoewel laag, waren toch toereikend geweest om er, bij de bestaande goedkoopheid, van te kunnen leven. Deze toestand gaf genoegzamen waarborg tegen het onevenredig opgevoerd worden der werkloonen. Immers die toestand zou door eene menigte vreemdelingen nog altijd als benijdenswaardig beschouwd worden, en aanvankelijk zou het deswege zelfs noodzakelijk te achten zijn, door wijze wetsbepalingen den te grooten toevloed van werkelooze vreemdelingen te keeren, opdat deze niet aan de landskinderen het brood uit den mond namen. Doch » als het getij verloopen is, verzet men de bakens."

Door het toelaten van werk- en brood-behoevende vreemde arbeiders, *by daartoe bestaande behoefte*, kon men te hooge, voor alle andere klassen der maatschappij schadelijke arbeidsloonen te keer gaan; en nam het land hierdoor in bevolking toe, het verkreeg daardoor te meer schatpligtigen, bij vrede, te meer verdedigers bij oorlog.

Eene groote bevolking is alleen dan schadelijk voor een land, wanneer er geene middelen zijn om ze te voeden.

Dat nu de nationale rijkdom bij dit alles niet zou verachteren, maar in alle standen toenemen, geloof ik niet noodig te hebben, u nog te bewijzen.

Op deze wijze handelende, konden wij dan de massa van den arbeid in het land aanmerkelijk vermeerderen, zonder noodig te hebben den handel te bezwaren, door zeer hooge inkomende regten op buitenlandsche voortbrengselen. Zonder den *eersten* weg in te slaan, zal men echter wel tot den *laatsten* de toevlugt moeten nemen, of de achteruitgang van het talrijkste gedeelte des volks zal meer en meer zigtbaar en bedenkelijk worden.

Ziedaar nog eenige inlichtingen, welke ik hoop, dat door u zullen verstaan worden. Beoordeel nu, in hoever de Regering kwaad doet, door te trachten eene meerdere opbrengst te verkrijgen van de meervermogenden, op eene voor deze zoo onmerkbaar mogelijke wijze af te dragen. Beoordeel nu, in hoever de vertegenwoordiging en een deel der drukpers heilzaam handelen, door zulke pogingen af te keuren en *impopulair* te maken.

Het ware mogelijk, dat de wet op de middelen voor 1844 en 1845 werd verworpen, en van het ontwerp op de successie is dit als bijna zeker vooruit

(1) Wij lezen in het *Journal de la Haye* van 12. dezer, in een aldaar medegedeeld adres van gedeputeerden uit onderscheidene gemeenten in Vlaanderen aan de wetgevende Kamers van Belgie gerigt, onder anderen de volgende woorden: « Men ziet « niet zelden klocke mannen, door de behoefte gedrongen, « openlijk eene overtreding begaan, met het doel om zich te « doen aanhouden en daardoor brood te verkrijgen." Zou men durven beweren, dat zulke voorbeelden in Nederland volstrekt niet gevonden worden, of dat er geen gevaar bestaat, dat zij zich van lieverlede, zonder verandering in den stand van zaken, zullen gaan opdoen? Wij voor ons zouden hier geen ontkennend antwoord durven geven.

te zien. Dan zal zich naar ik hoop, de Minister van Financiën de waarheden herinneren, welke ik hier neder schreef, mijn vriend! Dan zullen wij, zoo ik mij vlei, hem eene voordragt zien doen, tot aanmerkelijke vermindering der lasten op de eerste behoeften des levens drukkende, en om het verlies daaruit te wachten (op verre na niet het geheele bedrag der vermindering), om te slaan over de grootere inkomsten. Z. Exc. zal kunnen bewijzen, dat de meer vermogende stand datgene wat van denzelven oogenblikkelijk meer gevorderd wordt, langs andere wegen zal terug erlangen, en het Nederlandsche volk zal daardoor tot verademing en rust en meerdere welvaart komen. Dat geve God!

Ik blijf als altijd

Uw getrouwe vriend

FRITS,

Wij nemen het volgende artikel uit het *Nederlandsch Nieuwsblad* van den 13. dezer over.

De *Arnhemsche Courant* bevat, in haar nommer van den 9. dezer, een ingezonden artikel van eenen onbekenden schrijver, zich teekenende M. N., betrekkelijk de kortelings geleden toegestane concessie aan eenige eigenaren in den Amstelveenschen middelpolder, tot verveening van hunne landerijen daarin gelegen.

Wij kunnen noch willen ons verledigen, het onedele aan te toonen van sommige half uitgeschrevene, half door punten geteekende woorden, in dat artikel voorkomende, en het bewijs opleverende, dat men niet voluit durfde zeggen, wat men nogtans wilde, dat het algemeen er uit lezen en gelooven zoude.

Maar het weldenkende, waarheid- en onderzoeklievende Nederlandsche publiek in te lichten, omtrent de daadzaken in dat artikel ter sprake gebragt; te doen zien, dat de Minister, dien men hier wederom op zulk eene onwaardige wijze aanrandt, volgens eed en pligt en strikte regtvaardigheid heeft gehandeld; te doen blijken, dat aan de Volksvertegenwoordiger, die in tijden van dwaling en ondermijning der toekomst van het vaderland, zich mede het krachtigst daartegen verzette, en, bij behoefte aan stoffelijke verdediging van het vaderland, zonder krijgsman van beroep te zijn, zich in persoon aan het hoofd eener moedige bende plaatste en met dezelve eene eervolle uitkomst voor de Nederlandsche wapenen hielp bekampen; dat aan dien Vertegenwoordiger, wien de *Arnhemsche Courant* zich thans niet ontziet, op de snoodste wijze door onbekende schrijvers onverdiend te laten verguizen; — dat aan dezen man niets is vergund, wat niet ook aan den minst beteekenenden burger van Nederland, bij gelijke regten, had moeten worden toegestaan; — *dit* aan te toonen meenden wij te behooren tot de taak, welke wij ons hebben voorgesteld.

Volkomen waar is het, dat nog in 1830 een verzoek van belanghebbenden, tot verveening in voormelden polder, door de Regering is van de hand gewezen. Op welke gronden? Dit werd aan de adressanten niet bekend gemaakt. De afwijzing geschiedde op de gebruikelijke wijze, zeer kort en eenvoudig. Geen Minister was verpligt tot het contreseign; geen Minister achtte zich destijds verantwoordelijk voor zijne daden.

Een nader verzoek van adressanten, van gelijken aard, werd ingediend, nadat in de Grondwet geschreven was (Art. 75): « De hoofden der Ministeriële Departementen zijn verantwoor« delijk voor alle daden, door hen als zoodanig verrigt, of tot « welker daarstelling zij zullen hebben medegewerkt, waardoor « de Grondwet of de wetten mogten geschonden, *of niet opgevolgd « zijn.*"

De verantwoordelijke Minister, wiens handen dit adres ontvingen, las nu in Art. 162 der Grondwet: « Ieder ingezeten « wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en GENOT zijner « eigendommen;" en in Art. 625 van het Burgerlijk Wetboek las dezelfde Minister: « Eigendom is het regt om van eene « zaak het genot te hebben en daarover op de volstrekste wijze « te beschikken, mits men er geen gebruik van make, strijdende « tegen de wetten of de openbare verordeningen, daargesteld « door zoodanige magt, die daartoe volgens de Grondwet de « bevoegdheid heeft, en mits men aan de regten van anderen « geen hinder toebrenge."

Nog meer speciaal op het onderhavige geval toepasselijk, las de Minister in Art. 626 van hetzelfde Wetboek: « De eigen« dom van den grond bevat in zich den eigendom van hetgeen op « en *in* den grond is. — — — Onder den grond mag hij naar « goedvinden bouwen en graven en uit dat graven alle vruchten « trekken, welke hetzelve kan opleveren; behoudens de wijzigin« gen, uit de wetten en verordeningen van Policie op het « stuk der mijnen, uitveening en andere dergelijke voorwerpen « voortvloeijende."

Ziedaar de bepalingen, welke aan den verantwoordelijken Minister tot rigtsnoer moesten strekken zijner handeling in deze zaak!

De vraagpunten ter beantwoording waren dus de volgende:

a. Strijdt het verzoek der adressanten met de wetten of de openbare verordeningen op het stuk der uitveening?

b. Strijdt het verzoek met het algemeene *belang* van den Staat of zijner burgers?

c. Strijdt het verzoek met de *regten* van derden?

1°. De verordeningen op het stuk der verveeningen waren aan de adressanten gunstig, mits zij de noodige waarborgen geven zouden voor de voldoening aan de hun te stellen voorwaarden; iets waartoe zij zich hadden bereid verklaard.

2°. Al de waterbouwkundigen, in de lateren tijd omtrent het stuk geraadpleegd — en onderscheidene zijn er op gehoord, — waren het daarin eens, dat de onderwerpelijke verveening geene schadelijke gevolgen hebben kon voor het openbare welzijn. De slotsom van derzelver gevoelen was, over het algemeen, dat de gevolgen eer voor- dan nadeelig konden zijn voor welke belangen dan ook.

3°. Met opzigt tot de *regten* van derden, waaronder begrepen het plakkaat van 1515, waarop zich de regering der stad Amsterdam beriep, is het gevoelen geweest, dat niemand in zijne regten zou worden gekrenkt, en dat de Regering Harerzijds, uit het oogpunt van het regt, volkomen bevoegd was, de concessie toe te staan. Nopens dit punt waren de adviesen overeenstemmende, zoo men ons goed heeft ingelicht, van het Departement van Justitie, van den Rijks-Advocaat, en zelfs — al wederom zoo wij goed onderrigt zijn, — van den Raad van State-zelven.

Ziedaar nu den verantwoordelijken Minister, omtrent de vraagpunten waar het eigenlijk op aan kwam, ingelicht, door de eigenlijke deskundigen, *de wijzen*, zoo als de onbekende schrijver, in de *Arnhemsche Courant* ze noemt.

Hoe alsnu door den Minister te handelen? Zeker er waren neven-consideratien genoeg medegedeeld, welke misschien eens later zullen gelezen worden en waaruit dan blijken zal, hoe weinig men nog op dit tijdstip in Nederland een zuiver begrip had van de onschendbaarheid der regten van elken bijzonderen Staatsburger, wanneer deze eenmaal door de Grondwet of de burgerlijke wet zijn verzekerd; en welk onregt men eenen Minister aandeed, die, na alles onderzocht te hebben, zijne verantwoordelijkheid opzigtens de eerbiediging en handhaving ook der regten van de bijzondere Staatsburgers, van meer gewigt rekenende, dan de aan hem medegedeelde neven-consideratien, te ongewigtig om zich daarmede in het oog der Natie in het algemeen, en in het oordeel van iederen bevoegden beoordeelaar in het bijzonder te kunnen regtvaardigen.

Het is waar de Minister zette zich, bij zijn verslag aan den Koning, naar het laat aanzien henen, ook over het gevoelen van den Staatsraad, — gevoelen, dit zij tusschen beiden gezegd, hetwelk niet eenparig schijnt te zijn geweest; — maar men zal ons toch toestemmen, dat de Grondwet, welke den Minister verantwoordelijk stelt voor zijne handelingen, het in geenen deele aan denzelfden Minister ten pligt maakt, het gevoelen van den Staatsraad op te volgen, wanneer zijne overtuiging hetzelve niet deelt; wanneer hij de argumenten van dat adviserend Staatsligchaam niet gegrond oordeelt. Moest hij dit, de Koninklijke magt, voor welks uitoefening de Minister zich nu, zooveel zijn Depatement betreft, verantwoordelijk heeft gesteld, ging dan over op den Staatsraad. De Staatsraad is hoogst nuttig, om eenen Minister bekend te maken met al het voor of tegen, hetwelk van eene zaak kan gezegd worden. Maar wie vordert, dat een Minister zich onbepaald overeenkomstig het advies van dat ligchaam gedragen zal, miskent geheel en al het wezen van ons Staatsregt op dit punt; hij wil de Ministers tot stroomannen verlagen; hij wil hen nog zwakker maken in wezenlijkheid, dan waarvan de bevooroordeelde beschouwing der oppositie-pers hen nu reeds zoo dikwijls tracht in het oog der natie den schijn te doen aannemen; en hij wil ze ook *dan* nog verantwoordelijk stellen voor besluiten, welke niet de hunne zouden zijn.

Wat den Heer VAN DAM VAN ISSELT betreft, waar staat het geschreven, dat de Volksvertegenwoordiger zich niet den eigendom zou mogen verschaffen van zaken, welke hem en zijner familie tot voordeel kunnen gedijen? De burgerlijke vrijheid en de regten van den geringsten ingezeten zullen onschendbaar moeten zijn; slechts de Vertegenwoordiger zal die niet mogen genieten of uitoefenen. Hem zal men verguizen, wanneer hij zijn eigen voordeel te gelijk met dat van vele anderen bevordert; wanneer hij er toe medewerkt, dat nuttige waarden, in den grond verstoken, daaruit worden te voorschijn gehaald; dat aan vele handen arbeid en bestaan worden verschaft; dat de prijs eener voor den arme onmisbare brandstof in den omtrek goedkooper wordt; dat, door het verstrekken van meer dan de gewone armengelden, eene zwaar gedrukte gemeente in het onderhoud harer armen, voelbaar worde verligt; dat schrale weilanden eerlang in bloeijende vruchten-dragende beemden worden herschapen; wanneer men tot zoo iets medewerkt en men is, ongelukkiglijk een verdienstelijk Vertegenwoordiger, dan zal men in de hoog beroemde *Arnhemsche Courant* moeten worden aan de kaak gesteld. Het doet eer aan dat dagblad, mannen van een in gansch Nederland zoo bekend regtschapen karakter met eene pennestreek dat karakter te willen ontnemen; en dit zonder iets mede te deelen van de gronden, waarop het gebeurde niet had mogen of had moeten geschieden.

Het bezadigde, regtlievende Nederlandsche publiek oordeele ook weder in dezen, over de waarde en de verdiensten der *Arnhemsche Courant!*

NIEUWSTIJDINGEN.

DENEMARKEN.

ROTHSCHILD, den 26. Maart. Sedert den 30. Januarij 1829, op welken dag te Kopenhagen onthoofd werden zeven matrozen, die ter dood waren veroordeeld wegens het in volle zee vermoorden van den kapitein en de vier officieren van het schip waarop zij zich bevonden, en het berooven van schip en lading, was geene doodstraf in ons koningrijk uitgeoefend geworden.

Het doodvonnis, hetwelk dezer dagen hier voltrokken werd, is met zoodanige ijzingwekkende omstandigheden gepaard gegaan, dat men bezwaarlijk een tweede voorbeeld daarvan in jaarboeken der criminele regtspleging zal aantreffen.

Twee broeders, genaamd *Jan* en *George Heigerglicktig*, uit deze stad, hadden voorleden jaar hunnen vader, hunne moeder, hunne zuster en eene dienstmeid vermoord en waren deswege veroordeeld geworden tot de straf der vadermoorders, volgens oud gebruik bestaande in onthoofding met derzelver toebehooren; de veroordeelde wordt namelijk op een ossenvel van de gevangenis naar de strafplaats gesleept en na zijnen dood wordt zijn hoofd op eenen hoogen staak gedurende tweemaal vier en twintig uren voor het publiek ten toon gesteld. De Koning hun slechts deze bijkomende straffen kwijtgescholden hebbende, werd de voltrekking van het vonnis der gebroeders *Heygerglicktig* bepaald op voorleden woensdag des morgens ten acht ure. Reeds met het aanbreken van den dag waren de groote markt en bijgelegene straten zoo volgepropt met nieuwsgierigen, dat er een escadron ruiterij noodig was, om aan de kar waarop de beide veroordeelden gezeten waren, eenen weg te banen.

Die onthoofding heeft in Denemarken op de volgende wijze plaats. De veroordeelde knielt en legt het hoofd op een blok, waarin eene holte is gemaakt om het hoofd te ontvangen: de knecht van den beul plaats zich aan de andere zijde van het blok en houdt met beide handen het hoofd van den veroordeelde vast en de beul slaat hetzelve met eene bijl af.

Jan Heygerglicktig lag het eerst aan de beurt. De beul, dien men van Kopenhagen had ontboden, sloeg zoo onhandig, dat de bijl slechts half in den nek drong, en hij genoodzaakt was nog eens te slaan, om het hoofd van den romp te scheiden. Met den tweeden veroordeelde ging het nog erger toe. De eerste slag raakte slechts het blok waar door de bijl zoo bot werd gemaakt, en uit haar verband gerukt, dat dezelve moest worden geslepen en in orde gebragt en de executie geschorst. Eerst ten twee ure na den middag was het moordtuig weder in bruikbaren staat; de doodelijke toebereidselen werden wederom gemaakt, en ditmaal moest de beul drie slagen doen, en vervolgens gedurende twee minuten nog snijden of liever zagen met zijne bijl alvorens het hoofd geheel van de romp afgescheiden werd. De menigte welke het schavot omringde, gaf hare verontwaardiging slechts door een dof gemompel te kennen.

De Minister van Justitie, van deze verschrikkelijke bijzonderheden onderrigt, heeft den bijl doen vatten en deze zal zich moeten verantwoorden wegens zijne onhandigheid en het verzuim waaraan hij zich had schuldig gemaakt door zich niet van eene tweede bijl te voorzien. Te gelijker tijd is aan den Koning het voorstel gedaan om voortaan de onthoofding door middel der guillotine te doen plaats hebben. In het Groot-Hertogdom Hessen-Darmstadt is onlangs insgelijks het zwaard door de guillotine vervangen geworden.

FRANKRIJK.

— Eene misdaad, die in wreedaardigheid de schrikbarenste wanbedrijven overtreft, welke de debatten der Hoven van Assises tot dus verre ontsluijerden, is te Bordeaux bedreven geworden.

Eergisteren sprak eene vrouw uit de straat St. Thomas, ten huize van eene harer buurvrouwen in zoodanige bewoordingen van haar kind, dat eene andere vrouw die haar hoorde, uitriep: « Indien haar kind morgen ochtend gesmoord was, zou het mij niet verwonderen.

Dit kind, hetwelk ongeveer drie weken oud was, was een allerliefst klein meisje. Des avonds tusschen acht en negen uren schreide het kindje en de buren hoorden de moeder zeggen: « zing maar, zing maar, lang zult gij niet meer zingen.

« Ik wil niet om uwent wil naar de Chartreuse gaan."

Tegen half twaalf hoorde men de stem van het kind niet meer. Een buurman zeide, dat het scheen als of het iets in den mond had waardoor het verhinderd werd te schreeuwen; eensklaps liet het eenen doordringenden kreet hooren en verder hoorde men niets.

Des anderen daags werd het kleine meisje dood gevonden.

Deze afschuwelijke vrouw heeft 15 kinderen gehad. Alle zijn dood! Indien men de openbare geruchten moet gelooven, zoude zij ze alle op gelijke wijze hebben doen stikken.

Zij is dadelijk in de gevangenis gesteld en zal onverwijld worden verhoord.

BELGIE.

BRUSSEL, den 12. April. Aan den stoomtrein, die gisteren ten 7 ure des morgens van Brussel naar Gent op weg was gegaan, is een ongeluk gebeurd, hetwelk echter ditmaal geene treurige gevolgen gehad heeft. De voor-as van den tender is gebroken en geheel de trein heeft daardoor een schok gekregen, die echter niet geweldig genoeg was om ongelukken te veroorzaken.

— De kerkrooverijen zijn in Belgie bijna algemeen. In den nacht van den 9. op den 10. dezer is de kerk van Terheijden beroofd. In de vorige week hebben de kerken te Bollebeek, Maxenzeele en St. Ulric-Capelle hetzelfde lot ondergaan.

— In de Belgische bladen leest men het volgende berigt uit Antwerpen van den 10. April: « Het schip la Ville de Bruxelles, kapitein *Stinze*, is heden uit het dok gehaald, en zal waarschijnlijk dezen avond naar Santo Thomas (de nieuw ontworpene Belgische kolonie in Guatemale) onder zeil gaan. Er zijn elf passagiers aan boord. Dit schip neemt, behalve de houten kapel, die te Santa Thomas moet worden opgerigt, stalen van de onderscheidene voortbrengselen onzer nijverheid mede, en onder andere ook een volledig stel muzijk instrumenten die men aan de arbeiders in de nieuwe volkplanting zendt, opdat zij zich in hunne uren van uitspanning zouden kunnen verlustigen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 12. April. De *Staats-Courant* bevat heden het Koninklijk Besluit van den 4. April 1843, houdende ontbinding der Commissie van Redactie der Nationale Wetgeving.

— Men schrijft uit Hontenisse den 10 dezer het volgende:

« Welligt is het u niet onbelangrijk te vernemen, dat dezelfde schok van aardbeving, die zich, blijkens de dagbladen, in Noord-Braband zoo kennelijk heeft doen gevoelen, ja tot in 's Hage opgemerkt is, op nagenoeg denzelfden tijd en uur, te weten 's morgens half-zes van den 6 dezer, ook alhier en te Hulst zeer duidelijk is gevoeld. Bij geheele kalmte der natuur, deed zich plotselijk, immers hier buiten, een zacht onderaardsch gerommel, of wel een doffe ongeveer twee seconden aanhoudende dreun vernemen, vergezeld van eene aard-trilling, die ons woonhuis ligtelijk, maar toch in zulken graad bewoog, dat de ramen hoorbaar rinkelden."

ADVERTENTIEN.

STOOMJAGTEN,

varende tusschen

Middelburg, Dordrecht, Rotterdam

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

April 1843.

Van Middelburg.		ur. m.	Van Rotterdam.		ur. m.
†Maandag 17,	vm.	6.	Maandag 17,	vm.	5.30
†Dingsdag 18,	—	6.30	Dingsdag 18,	—	7.
†Woensd. 19,	—	7.30	Woensd. 19,	—	7.
Vrijdag 21,	—	4.	Vrijdag 21,	—	9.
Zaturdag 22,	—	4.30	Zaturdag 22,	—	9.
Zondag 23,	—	5.30	Zondag 23,	—	11.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 16 April. Sedert den 15 dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Trad Ferry, S. Chase, New-Orleans Cowes, katoen; Le jeune Clemence, T. Smith, Hull, stukgoed.

Voor Gend bestemd:

Gode Haab, A. C. van de Vigdet, Koningsberg, rogge; La Concorde, G. Parmentier, Grangemouth ijzer, Augusta, J. van den Kerkhoven, Liverpool, klipzout.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.